

“1 OY – 4 MAHALLA” LOYIHASI DOIRASIDA BO‘STON MAHALLASIDA YOSHLAR BILAN ISHLASHNING YANGI QIYOFASI

Orifova Mubina

Bo‘ston mahallasi yoshlar yetakchisi.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.23723088>

Mahalla idorasi oldidagi stritvorkaut maydonchasida yoshlar gavjum. Kimdir mashq qilmoqda, kimdir tengdoshlari bilan suhbatlashib, vaqtini mazmunli o‘tkazyapti. Bu manzara oddiy ko‘rinishi mumkin. Ammo yoshlar yetakchisi Mubina Orifova uchun bu maydoncha – yoshlarning bo‘sh vaqtini mazmunli tashkil etish, ularni sportga jalb qilish va eng muhimi, salbiy ta’sirlardan asrashga qaratilgan tizimli ishlarning bir bo‘lagi.

Chunki yoshlar bilan ishlashda ba’zan bitta maydoncha, bitta kitob, bitta kasb yoki birgina suhbat ham muhim ahamiyat kasb etadi. Har bir yoshning qiziqishi, muammosi va imkoniyati turlicha. Demak, ularga yondashuv ham bir xil bo‘lishi mumkin emas.

Uychi tumani Bo‘ston mahallasida ham yoshlar bilan ishlashda zamonaviy va amaliy yondashuvlarga alohida e’tibor qaratilmoqda. Xususan, “1 oy – 4 mahalla” loyihasi doirasida yoshlarning qiziqishlari, ehtiyojlari va mavjud imkoniyatlaridan kelib chiqib, turli ma’naviy-ma’rifiy, sport, ta’lim va kasb-hunarga yo‘naltirilgan tadbirlar tashkil etilmoqda.

“1 oy – 4 mahalla” loyihasi doirasidagi ishlarning asosiy maqsadi — mahalladagi har bir yoshning imkoniyatini ko‘ra bilish, uni qo‘llab-quvvatlash va jamiyat hayotidagi faol ishtirokini ta’minlashdir.

Yil boshida mahallada 18 nafar ishsiz, og‘ir toifadagi yosh aniqlangan. Ularning har biri bilan ishlash uchun alohida yondashuv zarur edi. Natijada 5 nafar yosh zamonaviy kasblar, IT texnologiyalari va xorijiy tillarga o‘qitildi. Dehqonchilik qilish istagidagi bir yoshga 30 sotix yer maydoni ajratildi. Daromad manbaiga ega bo‘lib, norasmiy faoliyat yuritayotgan 11 nafar yosh esa soliq tizimi orqali o‘zini o‘zi band qilgan shaxs sifatida rasmiylashtirildi.

Tadbirkorlikka qiziqish bildirgan yana bir yoshga 33 million so‘m miqdorida kredit ajratildi.

Bu natijalar bir narsani ko‘rsatadi: yoshlar bandligi faqat “ishga joylashtirish” bilan cheklanmaydi. Kimdir uchun doimiy ish o‘rni muhim bo‘lsa, boshqasi uchun kasb o‘rganish, yer olish yoki tadbirkorlik boshlash imkoniyati muammoning yechimi bo‘lishi mumkin.

Maktab yoki oliy ta’lim muassasasini tamomlagan yosh oldida odatda bitta muhim savol turadi: endi nima qilaman?

Bo‘ston mahallasida 2025–2026-o‘quv yilida jami 103 nafar bitiruvchi – 56 nafar maktab bitiruvchisi, 28 nafari oliy ta’lim bitiruvchilari va 19 nafar professional ta’lim bitiruvchilarining keyingi taqdiri bo‘yicha aniq ish olib borilgan. 56 nafar maktab bitiruvchisining barchasi keyingi bosqichga yo‘naltirilgan: 41 nafari kasbiy ta’lim muassasalariga o‘qishga kirgan, 15 nafari esa mahalladagi murabbiylar, kasb egalari va tadbirkorlarga biriktirilib, ustoz-shogird tizimi asosida kasb o‘rganmoqda.

Professional ta’limni tamomlagan 19 nafar yoshning 4 nafari o‘zini o‘zi band qilgan, 15 nafari doimiy ishga joylashtirilgan.

Oliy ta'limni tamomlagan 28 nafar yoshning 24 nafari doimiy ish bilan ta'minlangan, 4 nafari esa ta'limning keyingi bosqichida o'qishni davom ettirmoqda.

Demak, bu yerda asosiy e'tibor yoshning ta'lim muassasasini bitirgandan keyingi holatiga qaratilgan. Chunki diplomning o'zi yetarli emas – u yoshning kelajakdagi faoliyatiga yo'l ochishi kerak.

Yoshlar bilan ishlashda ularning o'z tashabbusiga tayanish ham muhim. Bo'ston mahallasida tashkil etilgan "Qalqon" guruhi ana shunday tashabbuslardan biri. Guruh asosan harbiy xizmatga intilayotgan yoshlar va liderlardan tashkil topgan. Ular tungi reydlarda faol qatnashib, mahalladagi osoyishtalikni ta'minlashga o'z hissasini qo'shmoqda. Bu yerda yana bir muhim jihat bor: yoshlarni faqat nazorat qilish emas, balki ularning o'zini mahalla hayotidagi faol kuchga aylantirish.

Mubina Orifovanning tashabbuslari faqat yoshlarning ta'limi, bandligi va bo'sh vaqtini tashkil etish bilan cheklanmaydi. Uning tashabbusi bilan tashkil etilgan "Yashil makon" umummilliy harakati doirasida mahalladagi yoshlar bilan birgalikda 1 200 tup mevali va manzarali daraxt ekilib, yoshlar bog'i yaratilgan.

Yoshlar yetakchisi faoliyatini faqat nechta tadbir o'tkazilgani yoki nechta yosh loyiha ishtirokchisiga aylangani bilan o'lchash qiyin. Asosiy mezon – yoshlar yetakchiga muammosi bilan murojaat qila oladimi? O'zining kelajagi haqida suhbatlashish uchun uni izlaydimi? Biror noto'g'ri yo'lga kirib qolishdan oldin maslahat so'raydimi?

Bo'ston mahallasidagi faoliyatga nazar tashlaganda, aynan shu ishonchni shakllantirishga intilish seziladi. Mubina Orifovanning 2025-yilda Namangan viloyati hokimi va yoshlar uchrashuvida eng namunali yoshlar yetakchisi sifatida e'tirof etilgani ham uning faoliyatiga berilgan baholardan biridir. Bundan tashqari u O'zbekiston Respublikasi mustaqilligining 35 yilligi arafasida "Shuhrat" medali bilan taqdirlandi.

Oldinda hali vazifalar bor

Kelgusida ham mahallada yoshlarning tashabbuslarini qo'llab-quvvatlash, ularni ta'lim, sport, madaniyat, kasb-hunar va tadbirkorlik yo'nalishlariga keng jalb etish hamda "1 oy – 4 mahalla" loyihasi doirasidagi samarali ishlarni yanada kengaytirish maqsad qilingan.

Albatta, erishilgan natijalar ishning yakuni emas.

Bo'ston mahallasida yoshlarning kitobxonlik madaniyatini yanada oshirish, zamonaviy kasblarga qiziqishini kuchaytirish, iqtidorli yoshlarni erta aniqlash va ularni rivojlantirish uchun yangi imkoniyatlar yaratish zarur.

Shu ma'noda mahalla idorasi oldida tashkil etilishi ko'zda tutilayotgan "Bookcafe" loyihasi ham e'tiborga molik. U yoshlarni kitob mutolaasiga jalb etish, muloqot va shaxsiy rivojlanish uchun yangi muhit yaratishi mumkin.

Yana bir muhim vazifa – qishloqdagi iqtidorli yoshlarni aniqlash, ularni o'qitish, qo'llab-quvvatlash va jamiyat hayotiga faol jalb etish tizimini yanada takomillashtirish. Chunki yoshlar yetakchisining vazifasi faqat muammoni bartaraf etish emas. Eng muhimi, yoshning ichidagi imkoniyatni ko'ra bilish.

Bo'ston mahallasidagi 1 152 nafar yoshning har biri – alohida bir hikoya. Kimdir kitob o'qib o'z yo'lini topadi, kimdir til o'rganib dunyoga chiqadi, yana biri kasb egallab oilasiga daromad keltiradi, boshqasi sport orqali o'zini namoyon etadi.

Mubina Orifovanning vazifasi esa ana shu hikoyalarning qaysi biri qanday davom etishini belgilashda yoshlarga hamroh bo'lish.

Zero, yoshlar bilan ishlash – raqamlarni ko'paytirish emas, imkoniyatlarni ko'paytirishdir.